

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN (LVM) JA LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN VÄLINEN TULOSSOPIMUS VUODELLE 2006

Tämän sopimuksen tarkoituksena on määritellä Länsi-Suomen lääninhallituksen tulostavoitteet liikenne- ja viestintäministeriön toimialan osalta sekä niihin tarvittavat voimavarat vuodeksi 2006.

1. HENKILÖLIIKENNE

1.1 Tulostavoite:

Maaseudulla tavoitteena on turvata julkisen liikenteen palvelut sekä kaupunkien välisessä ja sisäisessä liikenteessä kasvattaa joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen markkinaosuutta.

1.2 Yleiset toimenpiteet:

Tavoitteiden saavuttamiseksi lääninhallitukset:

- avustavat ja aktiivisesti osallistuvat yhdessä kuntien kanssa joukkoliikenteen alueellisten palvelutasotavoitteiden määrittämiseen,
- laajentavat matkojen yhdistelyä yhteistyössä kuntien, Kelan ja sairaanhoitopiirien kanssa,
- avustavat kuntia henkilökuljetusten yhdistelyssä sekä palvelulinjojen ja kutsujoukkoliikenteiden käynnistämässä,
- ostavat tarpeelliseksi arvioitua peruspalveluluonteista linja-autoilla ja takseilla hoidettavaa alueellista runkoliikennettä mukaan lukien kaukoliikenteen liityntäyhteydet,
- kehittävät yhdessä kuntien ja liikenteenharjoittajien kanssa joukkoliikenteen linjastoa siten, että edistetään esteettömiä matkaketjuja ja niin, että yhä useampi lähi- ja kaukoliikenteenlinja kulkee yhteisten terminaalien ja vaihtopysäkkien kautta,
- alentavat yhdessä kuntien kanssa seutu-, kaupunki- ja työmatkalippujen hintoja sekä edistävät eri lipputuotteiden yhteensopivuutta,
- etsivät erityyppisiä alueita varten keinoja, joilla ne nykyisten kehysten mukaisen rahoituksen puitteissa voisivat parhaiten ohjata työssäkäyntiliikennettä joukkoliikenteeseen,
- toteuttavat liikenne- ja viestintäministeriön esteettömyysstrategiassa niille osoitettuja toimenpiteitä,
- osallistuvat liikennejärjestelmien suunnittelutyöhön joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi,
- tehostavat yhdessä kuntien seudullisten organisaatioiden ja maakuntien liittojen kanssa joukkoliikenteen ja maankäytön suunnittelun yhteistyötä niin, että uutta maankäyttöä ohjataan alueille, joille hyvä joukkoliikenteen palvelutaso voidaan tuottaa edullisesti.

1.3 Hankintamenettelyyn liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus noudattaa hankinnoissa ja hankintamenettelyissä tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Tämä ilmenee hankittavien kohteiden suunnittelussa ja valinnassa ja siinä, että kaikki hankinnat kilpailutetaan. Lisäksi se näkyy ostettavan liikenteen tulotietojen tarkkuutena, sopimusten noudattamisen valvonnan tehokkuutena ja valvonnassa havaittujen epäkohtien korjaamisena.

Lääninhallitus kiinnittää huomiota tarjousten avauksen tarkkaan dokumentointiin, tarjouspyynnössä mainittujen ehtojen noudattamiseen hankintojen eri vaiheissa sekä hankinta-asiakirjojen kattavaan kirjaamiseen ja luotettavaan arkistointiin.

Lääninhallitus raportoi LVM:lle 30.6.2006 mennessä kirjallisesti seuraavista asioista:

- tarjousten määrä 1.7.2005 – 30.6.2006 ratkaistuissa tarjouskilpailuissa kohteittain
- tiedot siitä, kuinka monessa kohteessa vanha/uusi liikenteenharjoittaja on voittanut
- niiden tapausten määrä, joissa voittaneen tarjouksen tekijä esittää sopimusmuutoksia pian tarjouskilpailun jälkeen ja tällaista ehdotusta seuranneet toimenpiteet
- kuvaus 1.7.2005 – 30.6.2006 toteutetun sopimusten noudattamisen valvonnan havainnoista
- kuvaus niistä toimenpiteistä, joihin valvonnassa ilmenneiden epäkohtien korjaamiseksi on ryhdytty

LVM hyödyntää raporttia lainsäädännön ja ohjauksen kehittämässä.

1.4 Ostoliikenteeseen liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus raportoi 12.05.2006 mennessä ne perusteet ja kriteerit, joita lääninhallitus on käyttänyt sopeuttaessaan liikenteen ostorahoitustaan talousarviokehyyksiin. Lääninhallitus tekee myös yhteenvedon tehtyjen sopeutusratkaisujen vaikutuksista joukkoliikenteen palvelutasoon.

Lääninhallitus pitää peruspalvelutyöryhmän määrittelemää tavoitteellista peruspalvelutasoa ostoliikenteen lähtökohtana. Peruspalvelutaso asetetaan tärkeysjärjestyksessä etusijalle muuhun lääninhallituksen ostoliikenteeseen nähden. Läänikohtaisissa arvioissa julkisen liikenteen peruspalvelutasosta ja sen kehityksestä tulee jatkossa käyttää LVM:n kirjeessä LVM162:00/2003 esitettyjä mittareita.

Lääninhallitus jaottelee ostoliikenteensä käyttötarkoituksittain Valtakunnalliseen liikenneluparekisteriin vuonna 2004 määritettyjen periaatteiden mukaisesti.

Länsi-Suomen lääninhallitus hoitaa Merenkurkun liikenteen hankinnan, valvonnan ja maksatuksen.

1.5 Paikallisliikenteen ja lippualennusten valtionavustuksiin liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus jaottelee paikallisliikenteen ja lippualennusten valtionavustukset sen mukaan, onko avustuspäätökseen kirjattu valtionrahoituksen tavoitteeksi joukkoliikenteen markkinaosuuteen vaikuttaminen tai palvelujen turvaaminen. Lääninhallitus tekee yhteenvedon rahoituksen jakautumisesta ja siitä, miten asetetut tavoitteet saavutettiin.

Lääninhallitus osallistuu keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen kehittämishankkeeseen erikseen sovittavalla tavalla.

LVM hyödyntää tietoja rahoituksen kehittämässä ja sen vaikuttavuuden parantamisessa.

1.6 Matkojen yhdistelyyn liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus koordinoi ja pyrkii edesauttamaan alueellisten matkapalvelukeskusten (MPK) perustamista ja solmii yhteistyösopimuksia alueen kuntien, Kelan sekä sairaanhoitopiiriin kanssa matkojen yhdistelyn alueellisesta toteuttamisesta.

Lääninhallitus valitsee MPK-operaattorin kilpailuttamalla ja tekee tarjouskilpailun voittaneen yrityksen kanssa sopimuksen. Lääninhallitus valvoo ja seuraa MPK-operaattorin toimintaa yhteistyössä kuntien, Kelan ja sairaanhoitopiirien kanssa.

Lääninhallitus tiedottaa matkapalvelukeskusjärjestelmän toteuttamisesta, järjestää asiaan liittyvää koulutusta ja laatii ohjeistusta yhdessä kuntien, Kelan ja sairaanhoitopiirien kanssa.

Lääninhallitus huolehtii siitä, että perustettavat matkapalvelukeskukset hyödyntävät kaikille avointa joukkoliikennettä.

1.7 Palveluliikenteeseen liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus toimii aktiivisesti palveluliikenteiden yleistämiseksi.

1.8 Taksiliikenteeseen liittyvät toimenpiteet

Taksilupaa myönnettäessä lääninhallitus ottaa huomioon pääasiallisen toiminta-alueen

1. kysynnän kokonaisuudessaan,
2. eri asiakasryhmien tarpeet sekä
3. sen yritystoiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja taloudelliset edellytykset, johon lupaa haetaan.

Henkilöliikennelain mukaan muita seikkoja ei oteta huomioon lupien määrästä päätettäessä.

Erityisryhmien liikennetarpeiden tyydyttämiseksi lääninhallitus huolehtii siitä, että saatavilla on kysynnän edellyttämä määrä pienoisbussityypistä ja esteetöntä kalustoa.

Lääninhallitus raportoi LVM:lle 15.4.2006 mennessä seuraavista seikoista:

- tapaukset, joissa lupaa ei ole voitu myöntää pätevien hakijoiden puuttuessa 1.1.2005-31.12.2005
- lupahakemusten keskimääräiset käsittelyajat ja käsittelyaikojen vaihteluväli vuonna 2005
- kuvaus niistä hallinnollisista ja lain soveltamiseen liittyvistä ongelmista, joita on ilmennyt vuoden 2005 aikana
- kuinka monessa tapauksessa valitus on johtanut lääninhallituksen päätöksen kumoamiseen ja millaisin perustein

LVM hyödyntää raporttia lainsäädäntöä kehitettäessä.

1.9 Taksi- ja joukkoliikennelupien käsittelyaikoihin liittyvät toimenpiteet

Lääninhallitus virtaviivaistaa taksi- ja joukkoliikennelupahakemusten käsittelyä säädösten mahdollistamissa rajoissa ja verkkoasioinnin mahdollisuudet huomioon ottaen. Taksi- ja joukkoliikennelupahakemuksista ei pyydetä lausuntoja, vaan asian ratkaisemiseksi tarvittava tieto hankitaan joko pyytämällä tarvittavat tiedot henkilöstä asiakirjoja kierrättämättä poliisilta, ulosotosta ym. viranomaistoilta ja liikennetarpeen kannalta tarpeelliset tiedot paikkakuntaakohtaisesti esimerkiksi niin, että eri tahot toimittavat lääninhallitukselle tarpeelliset tiedot vuosittain tai muuta aikaperiodia noudattaen.

Lääninhallitusten liikenneosastojen palvelutavoitteiden mukaisesti linjaliikenne- ja taksilupapäätökset tehdään enintään kahden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.

1.10 Esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet

Liikennepalvelujen käytettävyyden ja esteettömyyden edistämisen integrointia osaksi liikenneosaston yleistä toimintaa jatketaan. Lääninhallitus raportoi LVM:lle 29.9.2006 mennessä mitä kokemuksia ja hyötyjä on saatu läänikohtaisesta tai alueellisesta neuvottelukunnasta tai työryhmästä ja mihin toimenpiteisiin sen aloitteesta tai muutoin on ryhdytty esteettömien liikennepalvelujen ja entistä käytettävämpien informaatiopalvelujen aikaansaamiseksi.

Lääninhallitus toteuttaa omalta osaltaan ministeriön esteettömyysstrategiaa. Lääninhallitus osallistuu ELSA -ohjelman puitteissa käynnistettäviin hankkeisiin ja aktivoi kuntia esteettömyyttä koskevan tiedon kokoamisessa, kuntien omien toimenpideohjelmien laatimisessa ja uusien toimintatapojen ja kannustavien esimerkkien käyttöönottamisessa. Lääninhallitus järjestää sopivaksi katsomiaan tilaisuuksia kuntien keskinäisen tiedonvaihdon edistämiseksi.

Lääninhallitus huolehtii siitä, että matkapalvelukeskusten suunnitteluun otetaan alusta lähtien mukaan eri asiakasryhmien edustajia. Kuntia ohjataan järjestämään matkojen yhdistelyyn kuuluvia kuljetuksia niin, että asiakkaiden yksilölliset tarpeet voidaan riittävässä määrin ottaa huomioon ja oikeanlaiseen kalustoon, palvelutasoon ja turvallisuuteen panostetaan.

Lääninhallituksen sisällä jatketaan liikenneosaston ja sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyön tehostamista.

1.11 Seuranta

Henkilöliikenteen tavoitteiden saavuttamista ja toimenpiteiden toteutumista seurataan liikenne- ja viestintäministeriön ja lääninhallitusten yhteistyönä syntyneen seurantajärjestelmän periaatteiden mukaisesti.

Lääninhallitus huolehtii osaltaan siitä, että Valtakunnallisen liikennelupajärjestelmän (VALLU) tiedot ovat ajan tasalla ja luotettavia niin, että tietoja voidaan käyttää myös arvioitaessa tulevia liikennepalvelujen kehittämis- ja rahoitustarpeita.

Lääninhallitus huolehtii osaltaan siitä, että yhtenäisen tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmän (SEITTI) avulla kerätyt tiedot ovat oikeat ja niitä voidaan käyttää valtakunnallisia yhteenvetoja varten 01.03.2006 mennessä. Lääninhallitus osallistuu järjestelmän kehittämistyöhön yhdessä LVM:n ja muiden lääninhallitusten kanssa.

2. TAVARALIIKENNE

2.1. Tulostavoite

Tavaraliikenneluvat myönnetään siten, että päätökset tehdään viimeistään kahden viikon kuluessa hakemusten vireille tulosta.

2.2. Toimenpiteet

Lääninhallitukset ottavat vuoden 2006 aikana tuotantokäyttöön tavaraliikennelupien verkkoasiointijärjestelmän. Tuotantokäyttöä edeltävässä koekäyttövaiheessa verkkoasiointia pilotoidaan aluksi Etelä-Suomen ja Oulun lääninhallituksissa. Tuotantokäyttövaihe koskee kaikkia lääninhallituksia ja mahdollistaa myös ruuhkatilanteissa läänien välisen lupatehtävien siirron.

2.3. Seuranta

Tavaraliikennelupien määrä ja käsittelyaika.

3. LIIKENNETURVALLISUUS

3.1. Tulostavoite

Läänin alueella liikenneonnettomuuksissa kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä vähentyy valtioneuvoston asettamien tavoitteiden mukaan. Läänissä toteutetaan valtioneuvoston vuonna 2006 annettavaa periaatepäätöstä tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta ja siihen liittyvää vuosille 2006-2010 laadittua valtakunnallista liikenneturvallisuussuunnitelmaa sekä läänin omaa liikenneturvallisuussuunnitelmaa. Lääninhallitus toimii osaltaan aktiivisesti uuden valtakunnallisen liikenneturvallisuus-

suunnitelman jalkauttamisessa ja tarkistaa oman alueellisen liikenneturvallisuussuunnitelmansa valtioneuvoston periaatepäätöstä vastaavaksi.

3.2. Toimenpiteet

Läänin liikenneturvallisuustyötä tuetaan ja aktivoidaan suunnitelmien ja toimenpideohjelmien mukaisesti. Lääninhallitus ylläpitää omaa liikenneturvallisuusasioihin keskittyvää laaja-alaista neuvottelukuntaa, sen työjaostoa ja resurssien mahdollistaman määrän alueellisia yhteistyöryhmiä. Painopistealueina ovat kunnissa tapahtuvan liikenneturvallisuustyön edistäminen ja uusien yhteistoimintamallien kehittäminen.

- Järjestetään liikenneturvallisuusseminaareja ja koulutustilaisuuksia sekä tiedotetaan liikenneturvallisuusasioista. Osana tätä toimintaa osallistutaan läänin liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunnan puitteissa liikenne- ja viestintäministeriön johdolla tapahtuvan liikenneturvallisuussuunnitelman ja valtioneuvoston periaatepäätöksen esittelytilaisuuden järjestelyihin.
- Osallistutaan liikennejärjestelmän suunnittelutyöhön ja huolehditaan liikenneturvallisuusnäkökohtien huomioimisesta suunnittelussa ja maankäytön ohjaamisessa.
- Lääninhallitus kiinnittää entistä enemmän huomiota liikenneturvallisuuteen kaikissa liikennehankinnoissa. Asia huomioidaan joukkoliikenteen tarjousasiakirjojen päivityksen yhteydessä. Erityisesti edistämisen kohteena on turvavöiden käytön lisääminen sekä alkolukon käyttö julkisissa kuljetuksissa.
- Lääninhallitus toimii aktiivisesti terveydenhuollon, poliisin ja eri lupaviranomaisten yhteistyön parantamiseksi liikenneturvallisuuteen liittyvissä asioissa mm. tukemalla lääkärin ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista sekä päihderiippuvien hoitoonohjauksen ja ajokorttiseuramusten toteutumista.
- Lääninhallitus toimii aktiivisena ja aloitteellisena osallistujana ja tiedonvälittäjänä valtakunnallisen tason liikenneturvallisuustyön toimijoiden kanssa mm. liikenneturvallisuussuunnitelmien laatimisessa.

3.3. Seuranta

Läänissä seurataan ja edistetään palautetta ja informaatiota antaen kentällä tapahtuvaa liikenneturvallisuustyötä.

Lääninhallitus toimittaa 31.3.2006 mennessä vuosittaisen alueellisen liikenneturvallisuustyön katsauksen, jossa kuvataan ainakin

- alueen liikenneturvallisuustilanteen kehitys
- alueellisen liikenneturvallisuustyön toimintakertomus
- alueellisten/kunnallisten liikenneturvallisuussuunnitelmien ja yhteistoimintaelinten tilanne
- ehdotukset liikenneturvallisuustyön edistämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi

Muilta osin lääninhallitus raportoi ja tiedottaa liikenne- ja viestintäministeriölle tarvittaessa.

4. ETUAJO-OIKEUSLUVAT LAUTOILLE

4.1 Tulostavoitteet

Toiminta sopeutetaan uuden seutuyhteistyölain mukaiseksi. Ratkaisukelpoiset hakemukset ratkaistaan pääsääntöisesti alle kahdessa viikossa.

4.2 Toimenpiteet

Lääninhallitus kehittää hakumenettelyä, lupajärjestelmää ja tilastointia.

4.3 Seuranta

- Etuajo-oikeuslupien määrä/käsittelyaika.
- Sidosryhmien palautteet.

5. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN TOIMIALAAN KUULUVAT VALMIUSASIAT

5.1 Tavoitteet

Kehitetään, valmistellaan ja ylläpidetään järjestelyt, joiden avulla lääninhallitus ja sen liikenneosasto kykenevät joustavasti ja tehokkaasti tilanteen edellyttämällä tavalla poikkeusoloissa johtamaan, sääntelemään ja säännöstelemään sähköistä viestintää sekä tiekuljetuksia valmiuslainsäädännön ja ministeriön ohjeiden mukaisella tavalla. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös äkilliset, vakavat kriisitilanteet eli erityistilanteet, jolloin toimitaan ilman valmiuslainsäädännön valtuuksia. Tällöin korostuu yhteistoiminta muun muassa turvallisuusviranomaisten kanssa.

5.2 Toimenpiteet

Laaditaan ja ylläpidetään tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliset valmius- ja turvallisuussuunnitelmat.

Osallistutaan LVM:n ja muiden viranomaisten kanssa sovittaviin alan koulutus- ja neuvottelutilaisuuksiin. Annetaan aktiivista asiantuntija-apua muiden viranomaisten harjoitustilanteissa tiekuljetuksia ja sähköistä viestintää koskevissa asioissa.

Ylläpidetään yhteistyössä puolustustaloudellisen suunnittelukunnan kuljetuslogistiikkasektorin ja tietoyhteiskuntasektorin alueellisen elinten kanssa läänin alueen sähköisen viestintä-alan ja kuljetus-alan yritysten tärkeysluokitukset.

Kehitetään läänin alueen tiekuljetusten ja sähköisen viestinnän poikkeusolojen organisaatioita yhteistyössä puolustustaloudellisen suunnittelukunnan kuljetuslogistiikkasektorin ja tietoyhteiskuntasektorin alueellisten elinten kanssa.

Hoidetaan ministeriöiden välillä 8.10.2004 solmitun sopimuksen mukaisesti ajoneuvojen ja työkooneiden valtakunnalliset varaukset.

Osallistutaan yhteistyössä muiden ao. organisaatioiden kanssa poikkeusolojen ja häiriötilanteiden aikana tapahtuvien alueellisten evakuoitien kuljetusten suunnitteluun.

Ylläpidetään yhteistoimintaa siten, että muiden yhteiskunnan kannalta tärkeiden viranomaisten tiekuljetusresurssien sekä sähköisten viestintäresurssien tarpeet pystytään koordinoimaan poikkeusoloissa.

5.3 Seuranta

LVM:n valmiusyksikkö seuraa osaston valmiustoimintaa. LVM ja lääninhallitus seuraavat valmiuden tilaa läänin alueella valmiustarkastusten, valmiussuunnitelmien, neuvottelujen ja koulutusten avulla. Osasto tekee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ministeriön valmiusyksikölle kertomuksen

valmiustilanteesta läänin alueella edellisen vuoden aikana.

6. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

Lääninhallituksen liikenneosasto osallistuu maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamissuunnitelmien valmisteluun liikennehallinnonalalla sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Lääninhallituksen liikenneosasto tehostaa alueellista yhteistyötään sekä maakuntien liittojen että hallinnonalan väylälaitosten kanssa LVM:n ”Alueellisen suunnitteluyhteistyön kehittäminen” –julkaisun (LVM 38/2004) mukaisesti.

7. KANSAINVÄLISET ASIAT

Kansainvälistä yhteistyötä, lähialueyhteistyö mukaan lukien, harjoitetaan varsinkin joukkoliikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen liittyvissä tehtävissä silloin kun se on luontevaa ja siihen on resursseja.

8. VOIMAVARAT

Lääninhallituksen liikenneasioita käsittelevien henkilöiden henkilötyövuosimäärä on vähintään 28,5 henkilötyövuotta. Osaston henkilöresursseista kaksi henkilöä on liikenne- ja viestintäministeriön, sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen sopimuksen mukaisesti osoitettu liikenne- ja viestintähallinnon valmiustehtäviin.

LVM osoittaa lääninhallituksen käyttöön joukkoliikenteen määrärahaa, jonka suuruus perustuu valtion talousarvioon ja vuosien 2007 - 2010 talousarviokehyksiin sekä lääninhallituksen edellisen vuoden määrärahan käyttöön, edellisiltä vuosilta siirtyviin määrärahoihin ja tarkasteluvuoden perusteluihin alueellisiin tarpeisiin.

9. SOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tulosopimuksen toteutumista tarkastellaan liikenne- ja viestintäministeriön ja Länsi-Suomen lääninhallituksen kesken järjestettävässä vuoden 2007 tulosneuvottelussa. Sopimusta tai sen osaa koskevat tilannekatsaukset käydään vuoden aikana tarpeen mukaan.

Tätä sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Helsingissä 28. päivänä helmikuuta 2006

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

HARRI CAVÉN
Harri Cavén

Liikennepalveluyksikön päällikkö,
rakennusneuvos

JUHANI TERVALA
Juhani Tervala

Liikenneturvallisuusyksikön päällikkö,
liikenneneuvos

MATTI ROINE
Matti Roine

Valmiusyksikön päällikkö,
turvallisuusjohtaja

RAULI PARMES
Rauli Parmes

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS

Maaherra

RAUNO SAARI
Rauno Saari

Osastopäällikkö,
liikennehallintopäällikkö

KARI SAVOLAINEN
Kari Savolainen